

Jaarrapportage 2017

Bezoekadres

Wiedhaak 20

3371 KD Hardinxveld-Giessendam

☎ 085 - 040 97 00

✉ info@dekuiperinfrabouw.nl

dekuiperinfrabouw.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	De CO ₂ -Prestatieladder	4
2.1.	Het model	4
2.2.	De niveaus	4
2.3.	De EMVI-criteria	5
2.4.	De procedure	5
3	Zelfevaluatie	6
3.1.	De afbakening	6
3.2.	De eisen van het Handboek	6
3.3.	CO ₂ -bewust Certificaat, niveau 3	6
4	Invalshoek A: inzicht in energieverbruik	7
4.1.	Emissie inventaris	7
5	Invalshoek B: Reductie van CO ₂ -emissies	9
5.1.	Reductiedoelstellingen	9
5.2.	Energiemanagement actieplan	9
5.3.	Monitoring	10
6	Invalshoek C: Transparantie	11
6.1.	Communicatieplan	11
6.2.	Website, Internet	12
7	Invalshoek D: Participatie in CO ₂ -initiatieven	13
7.1.	Deelname aan initiatief ZW&N Bewust en verantwoord energieverbruik	13
7.2.	Deelname Blauwzaam jaarlijks symposium	13
7.3.	Budget	13
8	Zelfbeoordeling	14
8.1.	Waar komen we vandaan?	14
8.2.	Waar staan we nu?	14
8.3.	Waar gaan we naar toe?	14
9	Bijlagen	15
	Bijlage 1 Behandeling eisen niveau 3	15

	W & M de Kuiper Holding	CO ₂ Nr. Jaarrapportage Versie 01022018
Jaarrapportage 2017		Pagina 3 van 15

1 Inleiding

Kwaliteit en veiligheid als leidraad

W&M de Kuiper Holding is als familiebedrijf sterk betrokken bij organisatie, klant en omgeving. Duurzaam en sociaal verantwoord ondernemen vindt W&M de Kuiper Holding belangrijk. Het bedrijf onderscheidt zich door een persoonlijke, professionele maar ook karakteristieke aanpak.

De doelstelling van het kwaliteits- en veiligheidsbeleid van De Kuiper Infrabouw is het permanent verbeteren van de organisatie op het gebied van efficiëntie, veiligheid, gezondheid en milieu. De mens in relatie tot de omgeving staat hierin centraal.

Deze missie is de basis voor het te voeren beleid, waarin De Kuiper Infrabouw streeft naar klanttevredenheid, het voorkomen van persoonlijk letsel en schades tijdens alle bedrijfsactiviteiten en het beperken van de belasting van lucht, water en bodem.

Het beleid ten aanzien van kwaliteit, arbeidsomstandigheden, milieu en duurzaamheid komt tot uiting in doel- en taakstellingen, zoals vastgelegd in het bedrijfszorgsysteem, welke voldoet aan het bepaalde in de NEN-EN-ISO 9001, VCA** de BRL SIKB 7000 en onderliggende protocollen 7001 en 7004.

W&M de Kuiper Holding laat zien duurzaamheid belangrijk te vinden. Dit maakt zij concreet door deel te nemen aan CO₂ reducerende initiatieven en haar investeringen af te stemmen op milieu verantwoorde wijze.

Dit alles stelt hoge eisen aan de kennis en kunde van de medewerkers, de manier van werken en het materieel. Daarom investeert W&M de Kuiper Holding in een duurzame relatie met een het personeel en zorgt voor scholing en kennisdeling.

	W & M de Kuiper Holding	CO ₂ Nr. Jaarrapportage Versie 01022018
Jaarrapportage 2017		Pagina 4 van 15

2 De CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is een instrument om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om energiebesparing, het efficiënt gebruik maken van materialen en van duurzame energie.

In 2011 is de CO₂-Prestatieladder verzelfstandigd en in eigendom gegeven aan de onafhankelijke Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO). De SKAO is verantwoordelijk voor alle zaken van de ladder betreffende: het gebruik, de doorontwikkeling, het beheer van het certificeringschema en de verbreding van deelnemende sectoren.

2.1. Het model

De CO₂-Prestatieladder bevat een methodiek die gebaseerd is op het Capability Maturity Model (CMM). Het CMM veronderstelt dat de uitvoering van projecten en de manier waarop processen worden gemanaged, in een bepaald stadium van volwassenheid verkeert. Het model kent vijf niveaus van volwassenheid. De onderneming kan een volgend niveau bereiken door verbeteringen in de bestaande processen en methoden door te voeren.

In de CO₂-Prestatieladder is het CMM vertaald in vijf niveaus, opklimmend van 1 naar 5. Per niveau is een vaste set van eisen gedefinieerd die worden gesteld aan de CO₂-prestatie van het bedrijf en haar projecten. Deze eisen komen voort uit vier invalshoeken (A t/m D) met elk een eigen wegingsfactor. De plaats van een bedrijf op deze ladder wordt bepaald door het hoogste niveau waarop het bedrijf aan de eisen voldoet.

2.2. De niveaus

Niveau 1, 2 en 3: Het eigen CO₂-huis op orde

Deze niveaus van de ladder leiden tot de 'CO₂-footprint' (scope 1 en 2) van het bedrijf en zijn projecten met reductiedoelstellingen en de nodige interne en externe communicatie en een actieve rol in de sector of keten. Een en ander is gebaseerd op onderzoek inzake eigen energieverbruik met maakbare doelstellingen voor reductie. Met name op niveau 3 en hoger is het extern communiceren een vereiste voor een doeltreffende werking van de ladder binnen de sector en daarbuiten. De blijvende toegankelijkheid van de gepubliceerde informatie verdient expliciete aandacht.

Niveau 4: Samen met en voor de sector en/of branche

In aanvulling op het inzicht op niveau 3 en lager in de scope 1 en 2 emissies worden op niveau 4 ook scope 3 emissies betrokken. Het karakteristieke van niveau 4 zit hem in innovatieve initiatieven en resultaten voor CO₂-bewust handelen en reductie van indirecte emissies, scope 3 gerelateerd. Eén en ander op basis van de waardeketengedachte, het innovatieve (nieuwe kennis en inzichten), het samen bijdragen aan reductie, het initiatief nemen/participeren, het open karakter, het bedrijfsgrensoverschrijdend sectoraal denken en de dialoog met de buitenwereld wat in alle aspecten op dit niveau beleidsmatig en planmatig ingevuld moet zijn.

Niveau 5: Op maatschappelijk (landelijk) niveau

Met name op dit niveau krijgen de CO₂-prestaties een maatschappelijke betekenis: eigen aanbieders doen mee, publiekelijk commitment, bereiken van gestelde doelen.

	W & M de Kuiper Holding	CO ₂ Nr. Jaarrapportage Versie 01022018
Jaarrapportage 2017		Pagina 5 van 15

2.3. De EMVI-criteria

De CO₂-Prestatieladder kan worden aangewend als criterium in het kader van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI). In dat geval is het aangeboden niveau op de CO₂-Prestatieladder maatgevend voor het te verlenen gunningvoordeel in het kader van de EMVI.

De gedachte dat opdrachtgevers niet voorschrijven maar een incentive neerleggen waarmee inschrijvers zich kunnen onderscheiden is daarbij doorslaggevend. De doelstellingen die ten gronde liggen aan de CO₂-Prestatieladder worden als EMVI-criteria opgenomen.

Bij inschrijving kiest de inschrijver een ambitieniveau. Het bij de inschrijving aangeboden CO₂-ambitieniveau wordt (inclusief de onderliggende niveaus) bij gunning uitdrukkelijk onderdeel van de Overeenkomst. Het CO₂-ambitieniveau dient na gunning doorgevoerd te worden in de realisatie van het project. Het CO₂-ambitieniveau wordt gewaardeerd als een kwalitatief onderdeel van de inschrijving. In de aanbestedingsdocumenten van de opdrachtgever wordt aangegeven in welke mate kwaliteit meeweegt ten opzichte van de prijs in het kader van de EMVI.

2.4. De procedure

Het handboek is het enige formele document dat het kader vormt voor de CO₂-Prestatieladder. Alle benodigde formele informatie over het certificatietraject is daarin opgenomen. Het kader omvat doelstellingen, methoden, eisen, definities, conversiefactoren en geeft richting middels toelichtingen met ook vragen en antwoorden.

Het bedrijf bepaalt door middel van een zelfevaluatie haar niveau op de CO₂-Prestatieladder. Aan de hand van de conclusie uit de zelfevaluatie stelt het bedrijf een portfolio op met de benodigde bewijsdocumenten.

Daarna wordt een Ladder Certificerende Instelling (ladderCI) ingeschakeld voor de ladderbeoordeling van het vastgestelde niveau - de eisen vastgelegd in het certificeringschema gelden hierbij als standaard. Een succesvolle ladderbeoordeling wordt afgesloten met het vaststellen van het niveau, en het vastleggen van bevindingen en oordeel van de ladderCI in een rapport.

	W & M de Kuiper Holding	CO ₂ Nr. Jaarrapportage Versie 01022018
Jaarrapportage 2017		Pagina 6 van 15

3 Zelfevaluatie

3.1. De afbakening

De organisatorische afbakening is gemaakt conform het Greenhouse Gas Protocol. Onder de grootste aanbieders van het bedrijf, de zogenaamde A-aanbieders, bevinden zich geen C-aanbieders (concernaanbieders).

De organisatorische begrenzing voor deze CO₂-prestatieladder is bepaald tot de onderneming W&M de Kuiper Holding.

Dit houdt in dat in de CO₂-emissie inventaris uitsluitend de CO₂-uitstoot wordt opgenomen voortkomend uit de bedrijfsactiviteiten. De operationele begrenzing omvat dus het brandstofgebruik van machines en bedrijfswagens, het energiegebruik van het bedrijfspan en het zakelijk verkeer met privé vervoermiddelen (scope 1 en 2).

De CO₂-uitstoot van het bedrijfspan, bestaande uit kantoren en bedrijfsruimten, ligt beneden de 500 ton per jaar. De totale CO₂-uitstoot bedraagt minder dan 2.000 ton per jaar. Derhalve valt het bedrijf qua CO₂-emissie in de categorie klein. Voor de categorie 'kleine bedrijven' gelden de eisen 5A, 4C, 5C, 4D en 5D niet. Aan deze eisen is dan derhalve fictief voldaan. Fictief voldoen levert een vaste score van 22,5 op. Kleine bedrijven dienen bij eis 4A1 in plaats van twee ketenanalyses slechts één ketenanalyse te maken.

3.2. De eisen van het Handboek

Dit rapport is opgesteld aan de hand van het Handboek van SKAO, versie 3.0. Specifiek heeft de indeling van deze eisen, geleid tot de hoofdstukindeling van dit rapport. In de hoofdstukken 4,5,6 en 7 zijn tabellen opgenomen waarin is weergegeven per eis waar deze beschreven en behandeld wordt.

3.3. CO₂-bewust Certificaat, niveau 3

In 2017 heeft W&M de Kuiper Holding de ambitie uitgesproken om het CO₂-bewust Certificaat, niveau 3 te behalen. Er is met behulp van het handboek een Zelfevaluatie uitgevoerd en een bijbehorend Portfolio opgesteld. Het certificaat is in september 2017 behaald.

De ambitie is om stapsgewijs de CO₂-Prestatieladder verder te beklimmen, waarbij de aansluiting met de praktijk leidend is.

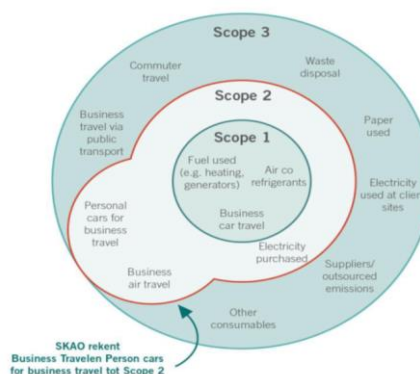
4 Invalshoek A: inzicht in energieverbruik

Inzicht in het eigen energieverbruik stimuleert om te zoeken naar nieuwe mogelijkheden om de klimaatimpact van de eigen bedrijfsvoering en de projecten terug te dringen. De energiestromen zijn omgezet in scope 1 en 2 emissies. Hierdoor is een goede basis aanwezig voor gekwantificeerde reductiedoelstellingen. Het verbeteren van de onderliggende gegevens is een aandachtspunt. Interne communicatie over de emissie-inventaris maakt het voor medewerkers mogelijk om ideeën voor verbetering aan te leveren. Door de communicatie naar buiten toe wordt een transparant beeld gegeven van de CO₂-prestaties.

4.1. Emissie inventaris

De verbruiksgegevens worden geregistreerd aan de hand van de gegevens van de jaarnota's en facturen van de verschillende energieleveranciers. De emissie inventaris is opgesteld aan de hand van de punten a tot en met q van paragraaf 7.3.1. van de norm ISO 14064-1. In deze norm zijn relevantie, compleetheid, consistentie, nauwkeurigheid en transparantie de kernbegrippen.

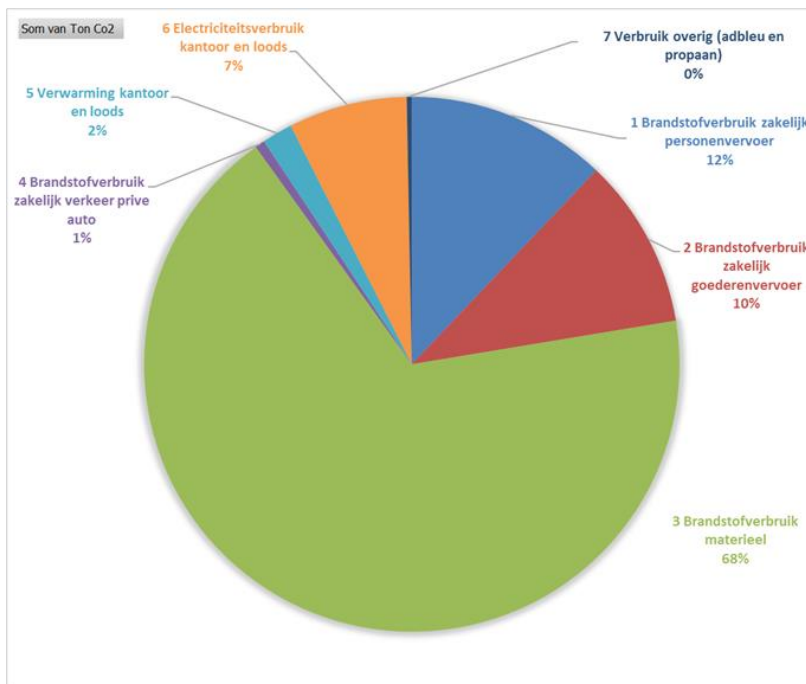
De emissies zijn ingedeeld per scope. Hierbij is de indeling per scope toegepast, zoals hiernaast is weergegeven.

Het energieverbruik bij W&M de Kuiper Holding is weergegeven in de onderstaande tabel. Het energieverbruik is door middel van de CO₂ conversiefactoren omgerekend van energiedrager en/of activiteit naar een energieverbruik in CO₂-emissie per ton.

CO2 emissie calculator					
Scope 1 directe emissies					
Categorie	Gegevens	Eenheid	Hoeveelheid	Ton CO2	%
Verwarming kantoor en loods	Aardgas	m ³	8.998	17,0	1,83%
Machines en bedrijfswagens	Diesel	ltr	252.593	815,9	88,27%
Machines en bedrijfswagens	Benzine	ltr	6.198	17,0	1,84%
Machines en bedrijfswagens	LPG	ltr	0	0,0	0,00%
Propaan	propaan	ltr	1.452	2,5	0,27%
Ad bleu	Ad bleu	liter	1.212	0,3	0,03%
Totaal				852,6	
Scope 2 indirecte emissies					
Categorie	Gegevens	Eenheid	Hoeveelheid	Ton CO2	%
Elektriciteit	Grijze elektriciteit	kWh	125.981	66,3	7,17%
zakelijk verkeer privé auto	brandstofsoort onbekend	km	24.790	5,5	0,59%
Totaal				71,7	
Totale Co2 emissie				924,3	100,00%

Onderverdeling CO₂-emissies 2017

In hoofdstuk 8 is de totale CO₂-emissie van W&M de Kuiper Holding weergegeven afgezet per fte respectievelijk per gewerkte uren, om het toekomstige verbruik in verhouding en rekening houdend met de groei van het bedrijf te kunnen vergelijken.

CO₂-verbruik per scope

In de onderstaande tabel zijn de verbruiken per scope per jaar opgenomen, vanaf volgend jaar volgt per scope een toelichting over de verschillen.

	scope 1	Scope 2
Co2 verbruik ton 2017	852,6	71,7
Co2 verbruik ton 2018		
Toename /afname		

Om een eerlijke vergelijking te maken van het CO₂ verbruik per scope in 2018, zal aangegeven worden wat de toename is op grond van dezelfde verbruiken.

Scope 1

In scope 1 is het CO₂-verbruik van aardgas, brandstof voor personen- en goederenvervoer, , brandstof voor materieel, brandstofmix voor apparatuur, LPG voor apparatuur en propaan meegenomen.

Scope 2

In scope 2 is het CO₂-verbruik van elektriciteit en zakelijk verkeer privé auto meegenomen.

5 Invalshoek B: Reductie van CO₂-emissies

Door het inzicht in de energiestromen en emissies, is het mogelijk om reductiedoelstellingen op te stellen. De omvang van de doelstelling, in het licht van de uitgangssituatie, is dermate veelzeggend dat in redelijkheid van een serieuze uitdaging gesproken mag worden.

5.1.Reductiedoelstellingen

Voor de periode 2017-2022 zijn twee reductiedoelstellingen opgesteld.

Scope 1 & 2 doelstellingen W&M de Kuiper Holding
W&M de Kuiper Holding wil in 2020 ten opzichte van 2017 5% minder CO ₂ uitstoten.
W&M de Kuiper Holding wil in 2022 ten opzichte van 2017 10% minder CO ₂ uitstoten.

De doelstellingen zijn in overleg met het management opgesteld en voorzien van hun goedkeuring.

5.2.Energiemanagement actieplan

Deze doelstellingen zijn opgesplitst in subdoelstellingen gespecificeerd in een vijftal categorieën, t.w.

1. Kantoren
2. Materieel
3. Onderaannemers en leveranciers
4. Personenmobiliteit
5. Initiatief

Om de reductiedoelstellingen te behalen worden diverse maatregelen en acties ondernomen. Hierdoor wordt de CO₂-emissie gecontroleerd en waar mogelijk gereduceerd. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de maatregelenlijst van de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO). Dit is een niet uitputtende lijst met CO₂-reductiemaatregelen, onderverdeeld naar veelvoorkomende activiteiten van bedrijven die deelnemen aan de CO₂-Prestatieladder

Hieronder staan de maatregelen genoemd per categorie.

A= standaard

B= vooruitstrevend

C= Ambitueus

W&M de Kuiper Holding . reduceert het energieverbruik van het kantoor met 5%		
Maatregelen	Geplande realisatie datum	Gerealiseerd
1. Verbeteren Energielabel pand (B)	12/2016	12/2016
2. Jaarlijkse analyse energierekeningen van het gebouw (A)	02/2018	
3. Optimalisatie Klimaatinstallatie(A)	03/2018	
4. Inkoop groene stroom (B/C)	01/2021	
5. Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit (A)	01/2021	
6. Erkende maatregelen energiebesparing voor gebouwen doorvoeren (op natuurlijke momenten) (A)	01/2020	

W&M de Kuiper Holding . reduceert op het brandstofverbruik 4%

Maatregelen	Geplande realisatie datum	Gerealiseerd
1. Monitoring van brandstofverbruik 25% tot 75% van het aantal mobiele werktuigen. (A)	1/2019	
2. Het bedrijf kan aantonen dat minstens 75% van de machinisten en/of minstens 75% van voormannen en planners een erkende training het nieuwe draaien heeft gevolgd	01/2016	01/2016
3. Start-stop systeem materieel (A) toepassen bij < 25% van het aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines e.d.)	12/2020	

W&M de Kuiper Holding . reduceert op het brandstofverbruik 2%

Maatregelen	Geplande realisatie datum	Gerealiseerd
1. Gemiddelde CO2 uitstoot van het wagenpark personenauto's (opgave fabrikant) tussen 150-110 gr/km (A)	01/2020	
2. Stimuleren zuinig rijden (A)	12/2017	12/2017
3. Controle juiste bandenspanning leaseauto's (A)	6/2018	

W&M de Kuiper Holding . reduceert direct en indirect op brandstofverbruik door delen tijd & kennis 1%

Maatregelen	Geplande realisatie datum	Gerealiseerd
1. Samen met collega's, kennisinstellingen, maatschappelijke partijen en overheden actief zoeken naar mogelijkheden om uitstoot(indirect en/of direct)gezamenlijk verder terug te dringen.	Lopend	

5.3.Monitoring

Elk half jaar zal de werkelijke situatie worden getoetst met de verwachte situatie. Dit wordt gerapporteerd aan het management. Wanneer afwijkingen worden geconstateerd geeft deze rapportage aan welke corrigerende maatregelen worden getroffen. Het management van W&M de Kuiper Holding wordt te allen tijde op de hoogte gebracht van de halfjaarlijkse reviews op de doelstellingen.

6 Invalshoek C: Transparantie

Door het intern en extern communiceren van het beleid, de reductiedoelstellingen en de geboekte voortgang, alsook het aangaan van een dialoog met andere partijen wordt geborgd dat aangekondigde acties worden nagekomen.

Op de lagere niveaus wordt een aanvang gemaakt met communicatie van energiebeleid en reductiedoelstellingen. Naarmate men verder klimt op de CO₂-Prestatieladder wordt dit steeds concreter en professioneler, wat resulteert in een uitgewerkt communicatieplan. De professionele aanpak van transparantie komt het bedrijf goed van pas omdat het op dit niveau ook gaat over de emissie-inventaris van het bedrijf, de maatregelen in projecten en de kwantitatieve reductiedoelstellingen van scope 1 en 2.

6.1. Communicatieplan

Met betrekking tot de CO₂ prestaties wordt structureel in- en extern gecommuniceerd. Intern met eigen medewerkers en inleenkrachten. Interne communicatie beoogt de betrokkenheid van alle medewerkers in de organisatie te vergroten, ten behoeve van draagvlak voor de uitvoering van beleid en om gebruik te kunnen blijven maken van hun ervaringen en iedereen.

Extern met opdrachtgevers, leveranciers, en onderaannemers. Externe communicatie levert kansen doordat andere partijen het bedrijf kunnen benaderen met nieuwe input of voorstellen voor samenwerken.

Er wordt gecommuniceerd over de CO₂-footprint, energiebeleid en maatregelen in het bedrijf en projecten, trends en de voortgang van de reductiedoelstellingen. In de onderstaande tabel wordt aangegeven op welke momenten wordt gecommuniceerd omtrent het CO₂-reductiesysteem van W&M de Kuiper Holding.

Wat	Wie	Hoe	Doelgroep	Wanneer?	Waarom
CO ₂ footprint	Verantwoordelijke CO ₂ reductie	<ul style="list-style-type: none"> Scherm kantine Vergaderingen In rapportages op de website Factsheet 	intern	februari & september	CO ₂ -Prestatieladder eis 3.C.2
CO ₂ footprint	Verantwoordelijke CO ₂ reductie	<ul style="list-style-type: none"> In rapportages op de website 	extern	februari & september	CO ₂ -Prestatieladder eis 3.C.2
CO ₂ reductiedoelstelling, subdoelstellingen & maatregelen.	Verantwoordelijke CO ₂ reductie	<ul style="list-style-type: none"> Scherm kantine Vergaderingen In rapportages op de website factsheet 	intern	februari & september	CO ₂ -Prestatieladder eis 3.C.2

Wat	Wie	Hoe	Doelgroep	Wanneer	Waarom
CO ₂ reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen.	Verantwoordelijke CO ₂ reductie	<ul style="list-style-type: none"> In rapportages op de website 	extern	februari & september	CO ₂ -Prestatieladder eis 3.C.2
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf.	Verantwoordelijke CO ₂ reductie	<ul style="list-style-type: none"> Schermdesktop Vergaderingen In rapportages op de website Factsheet, Toolbox 	intern	februari & september	CO ₂ -Prestatieladder eis 3.C.2
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf.	Verantwoordelijke CO ₂ reductie	<ul style="list-style-type: none"> In rapportages op de website Externe mailingen / nieuwsberichten 	extern	februari & september	CO ₂ -Prestatieladder eis 3.C.2
CO ₂ reductietips	Verantwoordelijke CO ₂ reductie	<ul style="list-style-type: none"> Factsheet Nieuwsbrief Werkplek-inspectie toolbox 	Intern	Hele jaar	Betrokkenheid medewerkers stimuleren
Jaarrapportages en halfjaarlijkse voortgangrapportages	Verantwoordelijke CO ₂ reductie	<ul style="list-style-type: none"> Vergaderingen Op de website 	Intern /extern	februari & september	CO ₂ -Prestatieladder eis 3.C.2

6.2. Website, Internet

De website van de kuiper infrabouw is samen met social media de manier om te communiceren over CO₂, MVO en duurzaamheid richting eigen medewerkers, maar vooral richting derden.

Op de website van de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is W&M de Kuiper Holding opgenomen als gecertificeerd bedrijf.

7 Invalshoek D: Participatie in CO₂-initiatieven

Participatie is voor ons de manier om aan te tonen dat we investeren in samenwerking, het delen van eigen kennis en het waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders in het eigen bedrijf is ontwikkeld.

7.1. Deelname aan initiatief ZW&N Bewust en verantwoord energieverbruik

W&M de Kuiper Holding neemt al jaren deel aan het initiatief ZW&N Bewust en verantwoord energieverbruik. Deze actieve deelname is conform eisen van de CO₂-Prestatieladder.

Het is een initiatief om in de lokale omgeving energie te besparen. In samenwerking met andere bedrijven wordt er gezocht naar duurzame alternatieven en oplossingen.

Bijeenkomsten

Iedere bijeenkomst, 2 a 3 per jaar, staan in het teken van één van de vier invalshoeken, zoals beschreven in het handboek van SKAO. Iedere bijeenkomst is een adviseur of externe spreker aanwezig in het kader van de betreffende invalshoek informatie geeft. Naast het halen en brengen van informatie richt het initiatief zich op het reduceren van CO₂ voor de meest significante bron, te weten brandstofgebruik.

De meerwaarde van dit initiatief komt voort uit het actief delen van ervaringen en (on)mogelijkheden om tot besparing te komen.

In de bijeenkomsten wordt gezamenlijk besloten welke onderwerpen extra aandacht behoeven.

7.2. Deelname Blauwzaam jaarlijks symposium

Ruim 100 ondernemers/geïnteresseerden vanuit de Alblasserwaard / Vijfheerenlanden wisselen met elkaar van gedachten over duurzaamheid. Deze bijeenkomsten worden georganiseerd vanuit de stichting Blauwzaam. W&M de Kuiper voelt zich hierbij verbonden vanuit de werkgroep en het energie convenant en heeft besloten deze evenementen ook financieel te ondersteunen en te bezoeken.

7.3. Budget

Voor de kosten en het deelnemen aan een initiatief, maar ook voor het uitvoeren van de diverse maatregelen is een specifiek budget vrijgemaakt.

Initiatief Bewust omgaan met energie/ Energieconvenant

	Kostenpost	Budget (jaar)
Participatie	Initiatief Bewust omgaan met energie	€ 5.100,-
Tool	MVO balans	€ 1.715,-
Participatie	Initiatief Blauwzaam Symposium	€ 1.730,-

8 Zelfbeoordeling

Het realiseren van de doelstellingen gebeurt door middel van de Deming cirkel. Het proces is begonnen met PLAN, hier is gekeken naar de huidige situatie en een ontwerp voor de verbetering hiervan. Dit is concreet vertaald in reductiedoelstellingen. Daarna zijn de geplande verbeteringen uitgevoerd, dit valt onder DO. Vervolgens is het resultaat van de verbetering gemeten, de CHECK. Hiermee is getoetst of de doelstellingen zijn behaald. Naar aanleiding van de resultaten worden de maatregelen bijgesteld, in ACT.

8.1. Waar komen we vandaan?

Door de splitsing is de noodzaak ontstaan om een nieuw referentiejaar op te stellen voor de CO₂ reductiedoelstellingen. Uitgegaan wordt van de reeds bekende basisgegevens van 2017. Er zijn reductiedoelstellingen gesteld voor de periode 2017 tot 2022.

Voor 2017 is het doel gesteld om het CO₂ certificaat opnieuw te behalen op het niveau 3. Deze doelstelling is behaald in september 2017.

8.2. Waar staan we nu?

De totale CO₂-emissie van W&M de Kuiper Holding wordt omgeslagen per fte respectievelijk per gewerkte uren, om het jaarlijks in verhouding te kunnen vergelijken. In de onderstaande is het aantal ton CO₂ voor opgenomen voor 2017, incl. de targets voor 2020 en 2022.

kengetallen Co2 emissie	Ton Co2 2017	target 2020	t.o.v. 2017	target 2022	t.o.v. 2017
Per FTE	18,83	17,88	5%	16,94	10%
Per gewerkte uren / in kg	11,25	10,69	5%	10,13	10%

8.3. Waar gaan we naar toe?

De ambitie van W&M de Holding is om stapsgewijs de CO₂-Prestatieladder verder te beklimmen, waarbij de aansluiting met de praktijk leidend is.

W&M de Kuiper Holding wil haar verantwoording nemen voor haar CO₂-uitstoot, dit is een belangrijke reden dat geleidt heeft tot deelname aan de CO₂-Prestatieladder. Daarnaast speelt ook het financiële voordeel, door besparing van verbruik en gunningvoordeel, een rol.

9 Bijlagen

Bijlage 1 Behandeling eisen niveau 3

ID	Aspect/Invalshoek	Eisen	Paragraaf rapport
3A	Bedrijf/inschrijver heeft haar eigen energieverbruik omgerekend naar CO ₂ -emissie(s).	<p>3.A.1. Het bedrijf beschikt over een uitgewerkte actuele emissie-inventaris voor haar scope 1 en 2 CO₂-emissies conform ISO 14064-1 voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is</p> <p>3.A.2. De emissie-inventaris van 3.A.1. is door een CI geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid.</p>	<p>4.1</p> <p>n.v.t.</p>
3B	Bedrijf beschikt over kwantitatieve CO ₂ -reductiedoelstellingen voor de eigen organisatie.	<p>3.B.1. Het bedrijf heeft een kwantitatieve reductiedoelstelling voor scope 1 en 2 emissie van het bedrijf en de projecten opgesteld, uitgedrukt in absolute getallen of percentages ten opzichte van een referentiejaar en binnen een vastgelegde tijdstermijn en heeft een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen maatregelen in de projecten.</p> <p>3.B.1 Het bedrijf heeft een energie management actieplan (conform NEN-ISO 50001 of gelijkwaardig) opgesteld, onderschreven door hoger management, gecommuniceerd (intern en extern) en geïmplementeerd voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.</p>	<p>5.1</p> <p>5.2.</p>
3C	Bedrijf communiceert intern en extern over haar carbon footprint en reductiedoelstellingen.	<p>3.C.1. Het bedrijf communiceert structureel intern en extern over de CO₂ footprint (scope 1 en 2 emissies) en de kwantitatieve reductiedoelstelling(en) van het bedrijf en de maatregelen in projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het bedrijf en de hierboven genoemde maatregelen, mogelijkheden voor individuele bijdrage, informatie betreffende het huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en de projecten.</p> <p>3.C.2. Het bedrijf beschikt over een gedocumenteerd intern en extern communicatieplan met vastgelegde taken, verantwoordelijkheden en wijzen van communicatie voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.</p>	<p>6.1 en 6.2</p> <p>6.1</p>
3D	Bedrijf neemt actief deel aan initiatieven rond de reductie van CO ₂ in de sector of daarbuiten.	<p>3.D.1. Actieve deelname aan minimaal één (sector of keten) initiatief op het gebied van CO₂-reductie in de projectenportefeuille door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief.</p> <p>3.D.2. Het bedrijf heeft hiervoor een specifiek budget vrijgemaakt.</p>	<p>7.1</p> <p>7.2</p>

Colofon

Auteur(s)	W. de Gier
kenmerk	Handboek CO ₂ reductiesysteem
datum	08-02-2018
versie	3.0
status	definitief